

Blaga

BUDIMPEŠTE

SADRŽAJ

ZAČIN EVROPE	2
BUDIMPEŠTA – PUNA ŽIVOTA	
ISTORIJA U KAMENU	4
ARHITEKTONSKA ČUDA BUDIMPEŠTE	
ULICE I TRGOVI	8
DOŽIVITE BUDIMPEŠTU KROZ PRIJATNU ŠETNJU	
SAVREMENA METROPOLA	12
OD BAUHAUSA DO BALNE	
LEKOVITE VODE, ZDRAVSTVENI TURIZAM	14
BANJSKA PRESTONICA SVETA	
PRIVI U GRADU	18
NAJVĒĆE I NAJMANJE U BUDIMPEŠTI	
KULTURA KROZ VEKOVE	20
GRAD FRANCA LISTA I OPERE	
OD KAMENOG DOBA DO AVANGARDE	22
VELIKI MAJSTORI I SAVREMENA ISTORIJA	
IZVRŠNA DOMAĆA JELA	24
BOŽANSTVENA MAĐARSKA KUHINJA – OD PREDJELA DO DESERTA	
PODVUĆENO KVALITETOM	26
OD EKSKLUSIVNIH RESTORANA DO FANTASTIČNE ULIČNE HRANE	
VELIČANSTVENE PIJACE BUDIMPEŠTE	28
RECEPT ZA USPEH – MESTA NA KOJIMA NAJBOLJI KUVARI KUPUJU svoje NAMIRNICE	
UVINI JE ISTINA	30
DECUSTIRAJTE VRHUNSKA VINA U BUDIMPEŠTI	
BUDIMPEŠTA SE BUDI	32
BUDIMPEŠTA NOĆU	
ZABAVA NA KROVU	34
PANORAMSKO UŽIVANJE U BUDIMPEŠTI	
KRUPNE I SITNE STVARI IZ LOKALNE ISTORIJE	36
KOCKE, KRALJICE I KOLUMBO – URBANA UMETNOST U BUDIMPEŠTI	
BUDIMPEŠTA KAO DECJE IGRAŠTVE!	38
ZABAVA ZA CELU PORODICU	
ŽIVOT U PARKOVIMA I ŠETNJE U PRIRODI	40
ZADIVLJUJUĆE ZELENILO BUDIMPEŠTE	
MESTO NA KOM SE MEŠAJU ISTORIJA I KAFĂ	44
VEK KULTURE KAFEĀA	
MAĐARSKI MODELI ZA SVETSKE ZVEZDE	46
BUDIMPEŠTA, MODNA PRESTONICA CENTRALNE EVROPE	
„I AKCIJA!	48
BUDIMPEŠTA NA FILMU	
GRAD PROSLAVAI I FESTIVALA	50
FESTIVAL ZA SVAKU PRILIKU	
OD PRVE OLIMPIJADE DO SVETSKOG PRVENSTVA U VODENIM SPORTOVIMA	52
BUDIMPEŠTA KAO DOMAĆIN VELIKIH SPORTSKIH TAKMIČENJA	
GLAVNE ATRAKCIJE U OKOLINI PRESTONICE	54
FASCINANTNI DNEVNI IZLETI U OKOLINI BUDIMPEŠTE	
SKRIVENA ODMARALIŠTA U BLIZINI BUDIMPEŠTE	56
NEŠTO DRUGACIJE	
PRELEPI I SUVENIRI I SAVRŠENI POKLONI	58
AUTENTIČNI MAĐARSKI SUVENIRI	
PREVOD U BUDIMPEŠTI	60
SAVETI O PREVOZU U BUDIMPEŠTI	
AVIONOM DO BUDIMPEŠTE	62

ZAČIN EVROPE

BUDIMPEŠTA – PUNA ŽIVOTA

KULTURA, ATMOSFERA I ARHITEKTURA ČINE BUDIMPEŠTU JEDNIM OD NAJLEPŠIH GRADOVA NA SVETU. ISTOVREMENO PUNA ŽIVOTA I AUTENTIČNA, OVA METROPOLA PREDSTAVLJA SPOJ ISTORIJE I SAVREMENOG ŽIVOTA. NOSEĆI SVE ODLIKE JEDNE EVROPSKE PRESTONICE, BUDIMPEŠTA JE ŽIV GRAD, KOJI STIMULIŠE I OSLOBAĐA.

BUDIMPEŠTA

Četvrt oko Budimskog dvorca

Budimpeštu odlikuju prelepa arhitektura i prijatno prirodno okruženje. Neki delovi grada, kao što su **obale Dunava, četvrt oko Budimskog dvorca i Bulevar Andraši**, nalaze se i na Uneskovoj listi svetske baštine. Grad je poznat po svojoj fotogeničnoj urbanoj scenografiji, te su brojni bolivudski i bolivudski filmovi snimani pored Dunava i pokraj elegantnih fasada.

 Iako je reč o prestonici sa 1,7 miliona stanovnika, Budimpešta i dalje uspeva da sačuva brojna skrivena blaga. U Evropskoj uniji ne postoji nijedna druga prestonica u kojoj se autentična turska kupatila iz srednjeg veka koriste svakog dana.

Raznolika i interesantna jela zasnovana na bogatom kulinarском nasledju mogu se probati u restoranima sa Mišelinovim zvezdicama, porodičnim kafanama i kioscima s uličnom hranom. Ugostitelji nude i širok izbor vegeterijanskih i veganskih jela, a sveži lokalni sezonski proizvodi su dostupni na mnogim pijacama.

Kreativnost mađarskih kuvara, kao i nezaboravni uskisi mađarske kuhinje koja se neprestano menja i usavršava, osvojile su srce svakog gosta – bilo u ekskluzivnom restoranu ili u atmosferi nekog od istorijskih kafea.

Lančani most

Bazilika Sv. Ištvana

 Kulturni život Budimpešte zaista je šaren i živopisan. Koncerti svetski poznatih orkestara u velelepnim koncertnim dvoranama, uzbudljive izložbe i fantastični festivali samo su jedan njegov deo.

ARHITEKTONSKA ČUDA BUDIMPEŠTE

ISTORIJA U KAMENU

ŠARENI KROVOVI, FASADE U STILU SECESIJE I NEOGOTSKU
ZNAMENITOSTI – BAJKOVITI URBANI PEJZAŽ BUDIMPEŠTE
OČARAVA POSETIOCE. OVA ARHITEKTONSKA ČUDA ILUSTRUJU
2000 GODINA ISTORIJE.

Parlament

Tragovi civilizacija koje su postojale na ovom tlu pre 890. godine, kada su Mađari došli u Panonsku niziju, zaista su retki. Ruševine rimskog utvrđenja se mogu najbolje videti u **Akvinkumu**, u savremenoj Obudi.

Prvo značajno mađarsko arhitektonsko razdoblje započelo je u 15. veku, u doba Matije Korvina, kada u Budimu počinju da se podižu zdanja koja imaju odlike renesanse. Tako današnja **Crkva Svetog Matije** i dalje ima neke fragmente originalne građevine iz srednjeg veka.

Iz perioda osmanlijske okupacije ostala su sačuvana turska kupatila, kao što je Rudaš, ali i znamenitosti među kojima se izdvaja **Turbe Đul Babe**, koje je nedavno renovirano.

Crkva Svetog Matije

Na samom kilometru od rimskog nalazišta, u okviru muzeja Akvinkum, nalazi se Vila Herkul, nekadašnja luksuzna rezidencija u kojoj je ostao očuvan pod sa originalnim mozaicima.

Tokom vladavine Habzburga podignute su mnoge crkve, među kojima je i Crkva Svetog Antuna. Smještena na Trgu Baćanji, ova građevina je izgrađena u raskošnom baroknom stilu. Barok je potom zamjenila klasicistička grandioznost i ovaj stil, dominantan u 19. veku, dao je Budimpešti njen identitet. Veličanstvene institucije, poput Nacionalnog muzeja u Peći ili Lančanog mosta, prvog mosta koji je trajno povezao Budim sa Peštom, izgrađene su u klasicističkom stilu.

Jožef Hild i Mikloš Ibl su projektovali Baziliku Sv. Ištvana u neoklasičnom stilu, a Ibl je projektovao i kitnjastu Operu. Neogotski Parlament, koji dominira obalom Pešte, projektovao je Imre Štajndl. Ovaj arhitekta, nažalost, nije dočekao da vidi svoje delo, jer je oslepeo pre nego što je izgradnja Parlamenta završena.

Eden Lehner je krovove zgrade koje je projektovao, uključujući Muzej primenjenih umetnosti u Ulici Ileji, ukrašavaju živopisnim žolnajim pločicama.

ULICE I TRGOVI

DOŽIVITE BUDIMPEŠTU KROZ PRIJATNU ŠETNJU

BUDIMPEŠTA JE JEDNOSTAVNA ZA SNALAŽENJE I PRIJATNA ZA ŠETNJU, IAKO JE VELIKA EVROPSKA PRESTONICA SA GOTOVOM DVA MILIONA STANOVNIKA. MNOGI TRGOVI U CENTRU GRADA SU NEDAVNO RENOVIRANI I SADA PREDSTAVLJAJU ZONE U KOJIMA MOGU DA UŽIVAJU PEŠACI I BICIKLISTI. CENTAR GRADA ČINI SPLET LJUPKIH JAVNIH POVRŠINA KOJE SU TOLIKO BLIZU JEDNA DRUGOJ DA SU GOTOVOM MEDUSOBNO POVEZANE.

Budimpeštanski zoološki vrt

Šetnja od centralnog **Trga Ferenca Deaka**, na kom staju tri od četiri linije metroa, do čuvenog **Trga Eržebet i Trga Verešmarti** traje najviše nekoliko minuta.

Znamenitosti poput **Velike sinagoge**, **Parlamenta**, **Bazilike Svetog Ištvana**, **Opere**, **Velike pijace** i **Lančanog mosta** nalaze se na pešačkoj razdaljini od sva tri pomenuta gradska trga.

Bazilika Sv. Ištvana

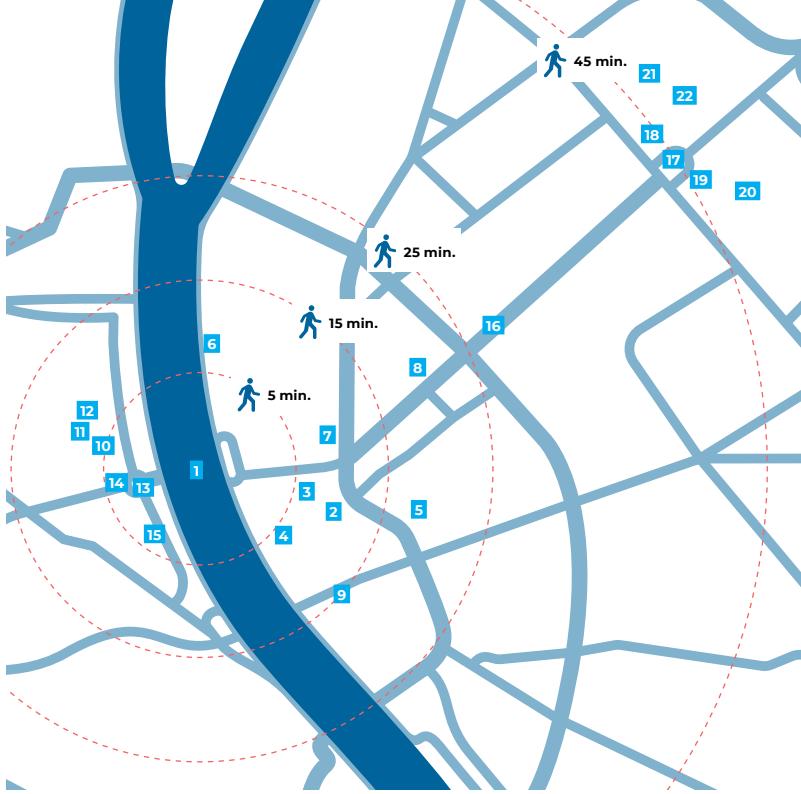
Prijatna i brza vožnja Dunavom odvesće vas do istorijskih znamenitosti **Budima**: **Budimskog dvorca, Crkve Svetog Matije i Ribarskih kula**. Do Budimskog dvorca možete stići javnim prevozom: minibusom broj 16 sa Trga Ference Deaka ili starinskom **uspinjačom** sa Trga Adama Klarka. Do njega takođe možete doći i različitim stazama i stepenicama koje prolaze pored **tunela** ili koristeći javni lift koji polazi sa **Varkert Bazara**.

Krenite u šetnju od Trga Ference Deaka, preko elegantnog **Bulevara Andraši** ka stubu arhandela Gavrila na **Trgu heroja**. Na ovom trgu se nalaze veličanstveni **Muzej lepih umetnosti**, i **Dvorana umetnosti**, dok se iza trga proteže **Gradski park** sa **Zoološkim vrtom Budimpešte** i **kupalištem Sečjeni**.

Kada šetate gradom, ne zaboravite da podignite glavu, jer ćete svuda videti fantastične arhitektonске detalje.

Sinagoga u Ulici Dohány

1. Lančani most
2. Trg Ference Deaka
3. Trg Eržebet
4. Trg Verešmarti
5. Velika sinagoga
6. Parlament
7. Bazilika Sv. Ištvana
8. Opera
9. Velika pijaca
10. Budimski dvorac
11. Crkva Svetog Matije
12. Ribarske kule
13. Uspinjača, Trg Adama Klarka
14. Tunel
15. Varkert Bazar
16. Bulevar Andraši
17. Trg heroja
18. Muzej lepih umetnosti
19. Dvorana umetnosti
20. Gradski park
21. Budimpeštanski zoološki vrt
22. Sečjeni kupalište

SAVREMENA METROPOLA

OD BAUHAUSA DO BALNE

IAKO JE NAJPOZNATIJA PO SVOJIM GRAĐEVINAMA U STILU BEL EPOK, BUDIMPEŠTU ODLIKUJU I MODERNIJI ARHITEKTONSKI STILOVI, KOJI JE ČINE SAVREMENOM METROPOLOM.

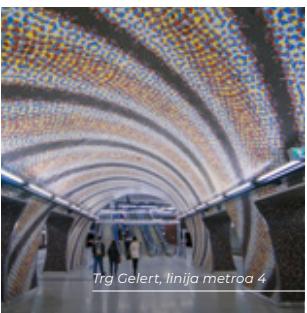

Narodno pozorište

Bálna (Balne)

Drugi primer Bauhaus stila u rezidencijalnim oblastima Pašareti i Ujlipotvaroš je parohijska crkva Jezuš Sive (Srce Hristovo), koju su mnogi 1933. godine, kada je izgrađena, smatrali previše modernom. Danas se ona smatra remek-delom.

Trg Gelert, linija metra 4

Prva škola Bauhaus dizajna u Budimpešti otvorena je 1928. godine. Iz nje su potekle arhitekte koje su ubrzo dobole posao na preuređenju nekadašnje transformatorske stanice u **Ulici Kazinici**, koja je danas **Elektrotehnički muzej**.

U blizini Trga Eržebet, u samom centru grada, smeštena je bivša autobuska stanica izgrađena u Bauhaus stilu, a danas se u njoj nalazi popularni bar. Novije projekte odlikuju multifunkcionalnu arhitekturu. Smeštena na obali Dunava, **Bálna Budapest** kombinuje istoriju i modernost. Sastoji se od dva paralelna stogodišnja skladišta izgrađena od crvene cigle i spojena staklenom konstrukcijom u obliku kita. Unutar kompleksa se nalaze prodavnice i barovi, dok se iz elegantnih pabova pruža pogled na reku. Autor kompleksa, Kas Osterhuis, je takođe dizajnirao i Sportski grad u Dubaju.

Kraj mosta Rakoci nalazi se **Milenijski kulturni centar**, kompleks umetničkih objekata. **Palata umetnosti** (Múpa) obuhvata koncertnu dvoranu Bartók, Muzej Ludvig posvećen savremenoj umetnosti i **Festival-sko pozorište**.

Višenamenski i elegantan, milenijski umetnički kompleks funkcioniše kao kulturna citadela koja odgovara savremenim potrebama.

Ispod obližnjeg Trga Gelert nalazi se verovatno najlepša od deset metro stanica koje su dizajnirane za **novu liniju metra 4**. U pitanju je najdublja metro stanica u kojoj je enterijer ukrašen mozaikom Tomaša Kormocija, a mozaik je otkriven 2014. godine.

**LEKOVITE VODE, ZDRAVSTVENI TURIZAM
BANJSKA PRESTONICA SVETA**

LEKOVITE VODE

LEKOVITA SVOJSTVA TERMALNIH VODA BILA SU DOBRO POZNATA RIMLJANIMA I OSMANLIJAMA. DANAS JE MAĐARSKA CENTAR ZDRAVSTVENOG, MEDICINSKOG I BANJSKOG TURIZMA

Termaalno kupalište Gelert

Nijedna druga prestonica na svetu nema toliko termalnih izvora kao Budimpešta. Temperature vode na ovim izvorima kreću se od mlake, pa sve do 77 °C. Poseta Budimpešti nije potpuna dok u nekom od gradskih termalnih kupališta okruženih prelepom arhitekturom ne uronite u bazene sa lekovitom vodom.

Turci su krajem 16. veka izgradili kupatila u Budimpešti. U njihovoj okolini su u 19. veku izgrađena nova prelepa kupališta, koja su pret-hodnih godina renovirana na način koji čuva njihovu autentičnost i tradiciju.

U većini kupališta postoje i sadržaji na otvorenom. Jedan od prvih bazena sa talasima na svetu otvoren je 1927. godine u elegantnom **otelu Gelert**. Bazen je i dalje u funkciji. U hotelu se takođe nalaze kupatila u stilu secesije sa tirkiznim Žolnai porcelanskim pločicama i vitražima.

Istorijske banjske kulture u Mađarskoj traje 2000 godina i datira još od rimskog doba.

Kupalište Rudaš

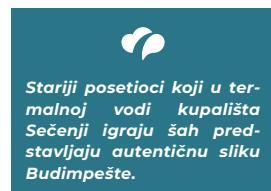

Kupalište Veli Beja

Kupalište Lukač, pravi je medicinski raj u kom možete videti spomen-ploče na kojima ljudi zahvaljuju ovom kupalištu na čarobnom izlečenju.

Nakon temeljnog renoviranja, **Kupalište Veli Beja** iz 16. veka svedoči o turskom nasledju. Kupalište Rudaš, izgrađeno pre gotovo pet vekova, nakon renoviranja sačuvalo je svoje osmansko nasleđe, ali je na krovu sagrađen bazen iz koga se pruža fantastičan pogled na grad.

U zelenilu Gradskog parka velelepoно **kupalište Sećenji** svedoči o prefinjenosti Austro-Ugarske monarhije. Očekuje vas ukupno 21 bazen, od kojih su tri na otvorenom.

Kupalište Lukač

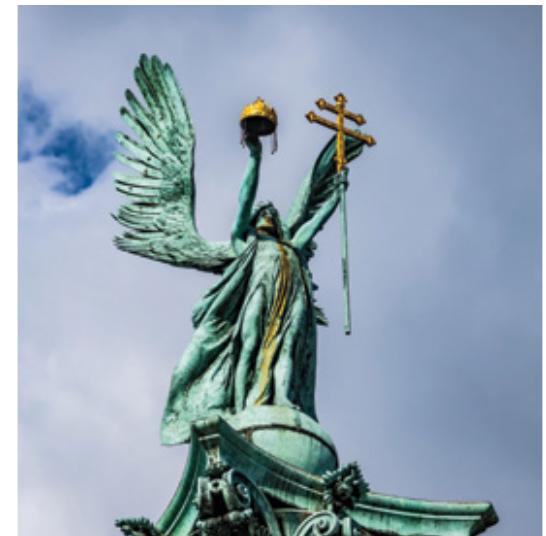
Kupalište Sećenji

PRVI U GRADU

NAJVEĆE I NAJMANJE U BUDIMPEŠTI

BOGATA ARHITEKTURA I ELEMENTI DIZAJNA BUDIMPEŠTE NOSE TITULU NAJVEĆIH I NAJBOLJIH U MNOGIM KATEGORIJAMA URBANOG OKRUŽENJA. NEKE GRAĐEVINE SU POZNATE ZNAMENITOSTI, ALI IMA I NEKOLIKO SKRIVENIH DRAGULJA.

Trg heroja

Lančani most je najstariji most u gradu, **Parlament** je treća najveća zgrada narodne skupštine na svetu, a **Velika sinagoga** je druga na svetu po veličini.

U Budimpešti se nalazi najsevernije islamsko svetište na svetu, **Turbe Dul Babe**. U pitanju je grob turskog pesnika, pripadnika osmanske vojske koja je osvojila Mađarsku oko 1540. godine.

Najstarija građevina u gradu je **gostionica „Crveni jež“** smeštena u Dvorskoj četvrti. Izgrađena oko 1260. godine, bila je jedina gostionica u dvorcu i mesto prvih pozorišnih predstava u Budimu.

Kraljevska palata dominira panoratom Budimpešte. Posetite je ili uživajte u njoj sa daljine, naročito kada je osvetljena noću.

Najduža ulica u Budimpešti je **Ulica Uloj**, koja je duga oko 15 kilometara. Najduži most preko Dunava u Budimpešti je **Arpadov most**, dug 981 metar.

Prva linija metroa u kontinentalnoj Evropi i druga na svetu, nakon londonske, izgrađena je u Budimpešti. Milenijumski metro ide ispod Bulevara Andraši i prevozi putnike od **Trga Verešmarti** do **Trga heroja** i čuvenog spomenika u čijoj blizini se nalaze Muzej lepih umetnosti i Palata umetnosti.

Turbe Dul Babe

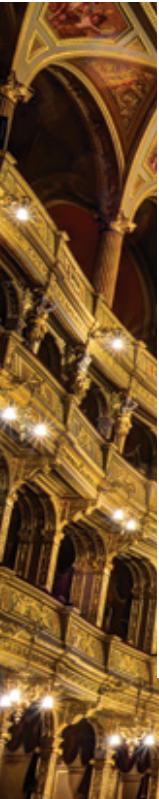
KULTURA KROZ VEKOVE GRAD FRANCA LISTA I OPERE

POZLAĆENA OPERA I POZORIŠTE ERKEL, VELIKI CENTAR ZA SAVREMENU UMETNOST, PRESTIŽNA MUZIČKA AKADEMIIJA, SIMFONIJSKI ORKESTAR I NOVI NACIONALNI BALET ČINE BUDIMPEŠTU GRADOM KOJI NUDI VRHUNSKE KONCERTE TOKOM CELE GODINE I TO ČESTO U KONCERTNIM DVORANAMA KOJE SU I SAME REMEK-DELA ARHITEKTURE.

Recirquel je popularna i nagradivana trupa koja izvodi fuziju plesa, savremenog cirkusa i akrobatskih pokreta.

Mužička akademija Franc List

Budimpeštanski prolećni festival je festival svih vrsta umetnosti i održava se na različitim lokacijama, kao što su **Kuća savremenih umetnosti** **Trafo**, nekadašnja transformatorska stanica, i **Muzička akademija Franc List**, remek-delo secesije iz 1907. godine.

Budimpešta još od 1837. godine ima narodno pozorište. Godine 2002. glavni kulturni centar grada postao je novootvoreni kompleks **Müpa** (Művészetei Palotája, „Palata umetnosti“) u južnoj Pešti, koji se nalazi tik pored Dunava. Pored objekta Müpa, tu su i **Nacionalna koncertna dvorana Bartok**, **Festivalsko pozorište** i **Muzej Ludvig**. Dvorana Bartok i njena fantastična akustika dočekuju najprestižnije orkestre iz celog sveta.

Festivalsko pozorište je omiljena scena savremenih plesnih trupa koje nastupaju i u **Nacionalnom baletu** smeštenom u parku Milenari.

Mađarski nacionalni balet uglavnom nastupa u Pozorištu Erkel. Osnovana kao Narodna opera 1911. godine, ova ustanova, u kojoj se nalazi najveća koncertna dvorana u zemlji, 1951. godine pripojena je Operi.

Opera

OD KAMENOG DOBA DO AVANGARDE VELIKI MAJSTORI I SAVREMENA ISTORIJA

BUDIMPEŠTA JE GRAD FASCINANTNIH IZLOŽBI, OD KLASIČNIH DELA DO RENESANSNE UMETNOSTI I AVANGARDE. ONE PREDSTAVLJAJU ISTORIJU GRADA OD KAMENOG DOBA, PREKO DOBA KOMUNIZMA DO PERIODA NAKON KOMUNIZMA.

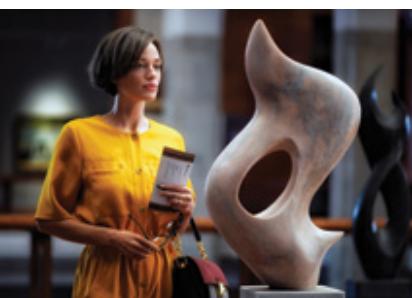

Nacionalni muzej

Smeštene u romantičnoj scenografiji **Dvorske četvrti** i **Trga heroja**, Mađarska nacionalna galerija i Muzej lepih umetnosti zajedno sadrže najveću umetničku zbirku u Mađarskoj. U Nacionalnoj galeriji smeštenoj u **Kraljevskoj palati** nalaze se dela velikih umetnika nastala u periodu od 19. veka do danas. Ovde možete videti dela mađarskih umetnika kao što su Munkáči i Čontvari, kao i rade svetskih umetnika poput Sezana i Monea. Na Trgu heroja ćete pronaći i Dvoranu umetnosti, u kojoj se održavaju izložbe savremene mađarske umetnosti.

Renoviran i ponovo otvoren 2019. godine, Muzej lepih umetnosti prikazuje dela starih majstora – kao što su Tician i Gaja – mađarsku umetnost do 19. veka, kao i klasične antikvitete.

Eksponati obuhvataju Hudinijeve originalne lisice i ključeve katanaca, kao i postere kojima su promovisane njegove predstave. Vrhunac vaše posete je mađioničarska predstava uživo.

U neoklasičnom **Nacionalnom muzeju** je prikazana istorija Mađarske: od kamenih alata iz paleolita preko kompleksnog krunidbenog plašta iz srednjeg veka, pa sve do urbanog razvoja Budimpešte.

Novija istorija Mađarske je prikazana u **Muzeju Kuća terora**, koji se nalazi u bivšem glavnom štabu komunističke tajne policije i koji čuva uspomene na počinjene zločine i na žrtve. U udaljenoj XXII četvrti, u **parku Memento**, izložene su divovske statue koje su dominirale Budimpeštom u sovjetsko doba.

Na Trgu Dis, u Dvorskoj četvrti, očaravajuća izložba čuva uspomenu na čuvenog mađarskog mađioničara **Harija Hudiniju**.

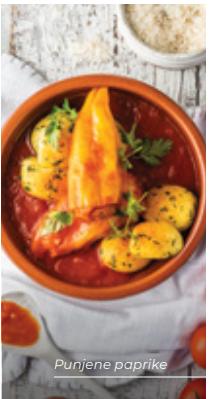

IZVRSNA DOMAĆA JELA
**BOŽANSTVENA MAĐARSKA
KUHINJA – OD PREDJELA
DO DESERTA**

ZAČINJENA, MESNATA, RASKOŠNA, ŠARENA I UKUSNA – MAĐARSKA KUHINJA JE BOŽANSTVENA, OD PREDJELA I SPECIJALNIH SUPA DO UKUSNIH GLAVNIH JELA I OTMENIH DESERATA.

Túrógombóc

Punjene paprike

Najčuvenije mađarske torte su doboš i esterhazi, ali su u Mađarskoj izmišljene i źerbo kocke koje se prave oraha i kajsija.

Predjela uključuju čuvenu **gušćiju džigericu** – Mađarska je drugi najveći proizvođač gušćje džigerice na svetu, a ovaj delikates čete naći na menijima brojnih restorana. Među brojnim supama najpoznatije su **gulaš** sa kockicama govedine i povrćem, **riblja čorba** od šarana, soma ili smuđa, **Ujhazi kokošija supa**, **kuvani pasulj** i **hladna voćna supa**, koja je popularna letnja poslastica.

Kada su u pitanju glavna jela, Mađarska se ponosi svojim **paprikašima** koji se pripremaju od dinstane govedine ili **piletine** i začinjavaju alevom paprikom, poput čuvenog čirke-paprikaša. **Sarme**, rolnice od kupusa punjene mlevenom svijinetinom, konzumiraju se tokom hladnijih mjeseci, dok se lečo, **mađarski ratatuj**, priprema krajem leta. Tradicionalne guste čorbe se mogu praviti od sočiva, pasulja ili bundeve, a serviraju se sa jajima ili sečenom kobasicom.

Potražite i mađarske specijalitete kao što su **meso mađarskog sivog govečeta i svinje mangulice**, autohtone vrste koja je uspešno revitalizovana poslednjih godina. Povrće koje se servira kao prilog je sveže, sezonsko i često organsko.

Mađarska se ponosi savršenim desertima. Raskošne **Gundel palačinke** se premazuju mešavinom oraha, ruma i crne čokolade, **kolač s patišpanjom**. **Šomloj** ima aromu vanile, a sadrži čokoladni preliv, rum i suvo grožđe, dok su **túrógombóc** knedle od švapskog sira sa prelivom od slatke pavlake.

PODVUČENO KVALITETOM

OD EKSKLUZIVNIH RESTORANA DO FANTASTIČNE ULIČNE HRANE

KULINARSKA SCENA BUDIMPEŠTE JE VODEĆA U CENTRALNOJ EVROPI, A ČINI JE OGROMNA GASTRONOMSKA PONUDA OD BROJNIH RESTORANA SA MIŠELINOVIM ZVEZDICAMA DO KIOSKA SA ULIČNOM HRANOM VRHUNSKOG KVALITETA.

Elegantno renovirana Centralna pijaca je posebna gastronom-ska destinacija čiji su restorani puni za vreme ručka. Ona pred-stavlja sajam vrhunskih mađarskih proizvoda, kao što su meso mađarskog sivog govečeta ili mangulice.

Prvi objekat u regiji koji je dobio dve Mišelinove zvezdice, **Onyx**, nalazi se u elegantnom kafeu Žerbo na čuvenom Trgu Verešmarti. Nagrada je objavljena 2018. godine, kada su još tri restorana – **Borkonyha**, **Costes i Costes Downtown** – dobila Mišelinove zvezdice. Svaki od ova četiri vrhunska objekta zadržao je svoje Mišelinove zvezdice i 2019. godine, kada su i restorani **Babel** i **Stand** dobili nagrade.

Ne tako davno, bilo bi nezamislivo da tipično seosko mađarsko jelo dospe do menija ekskluzivnog restorana, ali danas inovativni mađarski kuvari sa ponosom ponovo osmišljavaju tradicionalne recepte. Pored ekskluzivnih restora-na, posetioci mogu da probaju tradi-cionalna mađarska jela u brojnim vrhunskim bistroima ili na mestima na kojima se prodaje ulična hrana visokog kvaliteta. Jedan od kulinarских centara Budimpešte je **Centralna pijaca** u Ulici Hold, gde možete da kupujete namirnice u nekoj od atraktivnih prodavnica.

Langos

Dok moda burgera osvaja Evropu, u Mađarskoj je i dalje popularna druga vrsta ulične hrane. To je, pre svega, **langos**, prženo testo preliveno pavlakom i belim lukom ili mnogim drugim prelivima koji se stavlju po želji.

Deserti i sitni kolači su prelepi, kao i palačinke sa bezbraj ukusa, a mađarski favorit, kurtoš kolač ili kolač dimnjak je neodoljiv.

VELIČANSTVENE PIJACE BUDIMPEŠTE

RECEPT ZA USPEH – MESTA NA KOJIMA NAJBOLJI KUVARI KUPUJU SVOJE NAMIRNICE

Velika pijaca

OD RANOG JUTRA, PIJACE U BUDIMPEŠTI DOČEKUJU KUPCE KOJI TRAŽE SVEŽE POVRĆE I SOČNO MESO ZA PORODIČNE OBROKE. KUVARI TAKOĐE OVDE NABAVLJAJU NAJBOLJE PROIZVODE ZA RESTORANE. SIREVI, MED I DŽEMOVI STIŽU DIREKTNO OD PROIZVOĐAČA, ČESTO ZAJEDNO SA SEZONSKIM I ORGANSKIM VOĆEM.

Poznata po svojim malim restoranima koliko i po štandovima sa domaćim proizvodima, **Centralna pijaca** cilja proboranu klijentelu, često iz obližnjih firmi. Najčešći izbor i lokalaca i turista je **Velika pijaca**, koja se nalazi u istorijskom prostoru renoviranom 1997. godine, za stogodišnjicu otvaranja, i u kom štandovi popunjavaju dva sprata. Ovo je mesto na kom se mogu pronaći suveniri kao što su aleva paprika, začini i med.

Velika pijaca pored Dunava je sa građena 1897. godine u doba kada je kanal omogućavao trgovcima da prevoze robu vodenim putem.

Nedavno renovirana, pijaca na **Trgu Klauzal** u Jevrejskoj četvrti, sadrži suncem okupane prostore na kojima se prodaju sveže voće i povrće, mlečni i mesni proizvodi, a tu su i živopisni mali restorani na galeriji.

Preko puta, u Budimu, **Cako pijac** se nalazi u staroj seljačkoj kući i svakog vikenda privlači redovne mušterije ponudom meda, džemova i sireva. Pored centra Mamut, na **pijaci** u **Ulici Fenji** se prodaju specijalni organski i sezonski proizvodi kao što su šumske pečurke. Ovde kupci često želete da plate i malo više.

Malo dalje u Obudi, **pijaca Romai**, smeštena u **Ulici Nanaši**, na obali Dunava, ima javnu funkciju i tu deca slobodno mogu da se igraju u parku i na igralištu.

U VINU JE ISTINA

DEGUSTIRAJTE VRHUNSKA VINA U BUDIMPEŠTI

BUDIMPEŠTA SE NA SVOM PUTU DO SAVREMENE METROPOLE RAZVIJALA ISTOVREMENO SA MAĐARSKOM VINSKOM INDUSTRIJOM. PROIZVODAČI U KLJUČNIM REGIJAMA TOKAJ, BALATON, VILANJILI EGER PROIZVODE BELA I CRVENA VINA VRHUNSKOG KVALITETA.

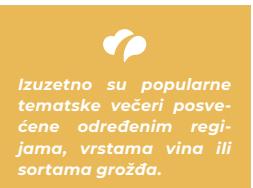
Grad je nekada bio okružen vinogradima. Brda Budima su, u rimsko doba, pre gotovo 2000 godina, bila prekrivena vinogradima. Iako su se različita zemljišta na drugim lokacijama u Mađarskoj pokazala kao pogodnija za uzgoj grožđa, to nije uticalo na ljubav Budimpešte prema vinu, ljubav koja se neguje u specijalnim vinskim restoranima i barovima.

Danas su vinski barovi istovremeno moderni i tradicionalni, pomodni i opušteni, pristupačni i jedinstveni. Opuštajući i po svom stilu i po svom dekoru, ovi barovi privlače mlade parove, poslovne putnike i razdoblje posetioce zato što nude lokalne specijalitete – sireve, kobasice, šunku, fine namaze i ukusne hlebove – koji se savršeno kombinuju sa osvezavajućim belim vinima sa Balatonu i punokrvnim crvenim vinima iz Vilanja.

Namenjeni i eksperimentima i povremenim konzumentima, barovi pružaju osnovne informacije o vinima koja nude, kao što su poreklo i karakteristike vina i pozivaju proizvodače da predstave svoje najnovije proizvode.

Kao i vrhunski hoteli i restorani, vinski barovi ispunjavaju sve međunarodne standarde kvaliteta. Budimpešta je takođe poznata po svojoj dugoj tradiciji proizvodnje penušavih vina. Osetite ukus mehurića koji su napravljeni u blizini prestonice!

Izuzetno su popularne tematske večeri posvećene određenim regijama, vrstama vina ili sortama grožđa.

Budimpeštanski festival vina koji se održava u septembru u prelepom okruženju Budimskog dvorca glavni je sajam vinske industrije. Međutim, tokom celog leta možete videti lokalce kako uživaju u špriceru, omiljenom mađarskom letnjem alkoholnom piću, koje se u Mađarskoj zove freč i koje se priprema mešanjem vina i soda vode u različitim odnosima.

BUDIMPEŠTA SE BUDI
BUDIMPEŠTA NOĆU

SVAKE VEČERI U NEDELJI U BUDIMPEŠTI MOŽETE UŽIVATI U ŽIVOJ MUZICI, BEZ OBZIRA NA TO DA LI SE NALAZITE NA NEKADAŠNjem TERETNOM BRODU NA DUNAVU ILI U ŽIVAHNOM FOLK KLUBU. MESTA ZA ZABAVU SE PROSTIRU OD GLAVNOG TRGA U CENTRU GRADA PA SVE DO UDALJENOG JUGA BUDIMA.

Najjedinstvenije mesto za posetu koncertima i svirkama, nekadašnji teretni brod **A38**, ujedno ima i najraznovrsniju ponudu događaja. Na ovom brodu nasukano pored mosta Petefi, mogu se videti nastupi izvođača različitih muzičkih žanrova kao što su rock, indi i elektronska muzika.

Klub Akvarijum, smešten u centru Trga Eržebet, najpoznatija je lokacija za noćne izlaska u gradu i ima tri zatvorene bine i terasu.

Centar noćnog života, gde možete pronaći **barove u napuštenim objektima**, nalazi se u blizini, u ulicama Akacfa, Kazinci, Dob i Kiralj. Između ulica Dob i Kiralj se nalazi dugačko dvorište **Gožduvar** sa mestima za zabavu.

U južnom Budimu se nalazi **Fono Budai Zenehaz** u kom se uživo izvodi folk muzika iz Mađarske i regiona. Ovde se i dalje održava duga tradicija tanchaza (večeri plesa), događaja u kojima poseoci mogu da učestvuju, a početnici da nauče plesne korake.

Budimpeštanski džez klub se nalazi u starom bioskopu u prosperitetnoj četvrti Ujlipotvaroš, a **Džez klub Opus** je mesto na kom su Kit Tipet i Đango Bejts svirali retki Fazioli klavir.

Najveće svetske zvezde koje dolaze u grad obično nastupaju u Sportskoj areni Pap László Budimpešta ili u Budimpeštanskom parku, na otvorenom.

Barovi u napuštenim objektima, smešteni u napuštenim ili gotovo praznim zgradama i opremljeni nasušćim nameštajem i delima urbane umetnosti, predstavljaju pravi kuriozitet Budimpešte. U ovim barovima nastupaju DJ-evi, a ponekad se održavaju i filmske i video projekcije.

ZABAVA NA KROVU

PANORAMSKO UŽIVANJE U BUDIMPEŠTI

BUDIMPEŠTA SE NAJBOLJE VIDI SA VISINE, KADA SE NJENA FANTASTIČNA PANORAMA GLEDA IZ PTIĆJE PERSPEKТИVE. SREĆOM, OVKAV UGOĐAJ NIJE SAMO EKSKLUZIVNA PRIVILEGIJA ONIH KOJI MOGU DA PRIUŠTE SKUPE PANORAMSKE APARTMANE U HOTELIMA: SVAKO MOŽE DA UŽIVA U POGLEDU UZ KOKTEL, PORED KLIZALIŠTA ILI DOK VEŽBA JOGU.

 Sesije joge na mađarskom i na engleskom jeziku, održavaju se širom Budimpešte, ali postoji jedna posebna sesija, koja se održava na vrhu hotela u centru grada. Opustite se, istegnite se i uživajte u pogledu dok se okrepljujete u rukama stručnjaka.

Mnogi budimpeštanski barovi na krovovima, pored toga što pružaju fantastičan pogled na grad i njegove čuvene znamenitosti, takođe su otvoreni tokom cele godine. Leti DJ-evi puštaju ploče, a fantastičan zalazak sunca pruža savršenu scenografiju za žurku. Jedna savremena lokacija, urbani butik hotel otvoren 2020. godine iza Operе, takođe ima bazen i elegantan koktel bar.

Neki **barovi na krovovima** pružaju i zimski ugodaj tako što postavljaju udobne igloje sa tematskim nameštajem i nude tiske sezonske napitke. Kuvano vino je poseban lokalni favorit.

Zimi se krovovi pretvaraju u **klizališta** pored kojih se služe pića i sluša romantična muzika dok svetla Budimpešte svetlucaju u daljinji.

Neki **restorani u hotelima** takođe koriste prednosti panoramskih lokacija i nude brančeve uz predivan pogled, kao i večere uz zalazak sunca.

U nekim luksuznim hotelima spa zone su smeštene na panoramskim mestima, pa gosti i posjetioci mogu da uživaju u luksuzu sa prelepim pogledom.

KRUPNE I SITNE STVARI IZ LOKALNE ISTORIJE

KOCKE, KRALJICE I KOLUMBO – URBANA UMETNOST U BUDIMPEŠTI

OD OGROMNIH MURALA, PREKO POP-UP SKULPTURA DO NEOČEKIVANIH LIKOVA – URBANA UMETNOST CVETA U BUDIMPEŠTI. FASCINANTNE SLIKE ČINE GRAD VESELIJIM, STARI PROTIVOŽARNI ZIDOVIM IMAJU FUNKCIJU OGROMNIH UMETNIČKIH PLATNA, A ČUDNI LIKOVI SE POJAVAJUJU NIODKUD.

Okudart slika

U blizini sinagoge u **Ulici Rumbah Šebešen** dočekuje vas raskošni portret **carice Elizabete**, a to znači da ste stigli u deo grada koji je dobio ime po ovoj čuvenoj vladarki iz dinastije Habsburga. Eržebetvaroš, „Elizabetin grad“, je danas prepun dela ulične umetnosti čija je tematika povezana s istorijom Mađarske.

Rubikova kocka predstavlja pametnu zagonetku i nosi ime prema svom mađarskom pronalazцу, Erneu Rubiku.

U ovom delu grada nalazi se i veliki mural koji slavi poznatu pobedu reprezentacije Mađarske nad reprezentacijom Engleske 1953. godine, a događaj je predstavljen slikom novinske reportaže iz tog perioda.

Kada skrenete u **Ulicu Vešelenji**, replika magazina Time iz 1956. godine na čijoj je naslovnici prikazan mađarski revolucionar kao „Osoba godine“ odaje počast mladim herojima antisovjetske revolucije.

U drugim delovima grada, ulična umetnost zastupljena je preko skulptura. Statuete ukrajinskog umetnika **Mihajla Kolodkoa** kombinuju gradsku istoriju i popularnu kulturu. Na **Trgu Sel Kalman**, njegov Mekk Elek prikazuje poznatog lika iz emisija za decu, nespretnog jarcu kako gleda gde da postavi svoj nezgrapni saobraćajni znak. Posetioci iz inostranstva će, u **Ulici Falk Mikša**, prepoznati televizijskog detektiva Kolumba sa merkatom koji vitla pištoljem i koji je okružen kredom kao na mestu zločina.

Kolodko svojim kreacijama ronioca koji pronalazi ključ kafea Njujork i pijaniste koji je komponovao evergrin Tužna je nedelja oživljava mitologiju u VII četvrti.

Kolodkova statua

BUDIMPEŠTA KAO DEČJE IGRALIŠTE!

ZABAVA ZA CELU PORODICU

BUDIMPEŠTA NIJE SAMO ODLIČNO MESTO ZA DECU, VEĆ JE I FOKUSIRANA NA PORODICU. OVDE TOKOM CELE GODINE POSTOJE SADRŽAJI ZA ANIMIRANJE DECE, KAKO NA OTVORENOM, TAKO I U ZATVORENOM.

Farma medveda, Verešdžaz

Budimpeštanski zoološki vrt pruža priliku deci da se upoznaju sa sisarima, pticama, insektima i reptilima. U blizini se nalazi i **Budimpeštanski cirkus** koji ponosno čuva svoju tradiciju i u kom možete da vidite klovbove, akrobe, madioničare, žonglere i umetnike na trapezu kako izvode svoje predstave.

U neposrednoj blizini Budimpešte, **Park prirode Budakesi** i **Farma medveda** u **Verešdžazu** omogućavaju posetiocima da vide divlje životinje u njihovom prirodnom okruženju, što ih čini idealnim za uzbudljive i edukativne izlete.

Brdo Janoš je savršeno za porodični piknik, a do njega se najlakše stiže **Dečjom železnicom** u kojoj rade deca, a vozove voze odrasli. Zimi možete da donesete sanke i da pravite Sneška Belića na pad-

Zahvaljujući akvarijumu kroz koji prolazite, ulazak u Tropikarium lici na zaranjanje do dna okeana. Saznajte sve o svih šest vrsta ajkula i o ražama koje plivaju iznad vas.

nama brda. **Naučni centar Čopa**, poznatiji kao **Palata čuda**, ogromna je igraonica u kojoj deca uče o prirodnim naukama u zabavan i interaktivan način, pomoći više od 100 igara i ekrana. Ovde nikome ne smeta što deca dodiruju eksponate. Zapravo, u tome i jeste suština. Informacije se pružaju i na engleskom jeziku.

Sentandreja Skansen je muzej na otvorenom koji je udaljen oko sat vremena od Budimpešte i u kom deca mogu da prave sopstvene rukotvorine, uče o načinu života u prošlosti i dive se divljim životinjama u malom zoološkom vrtu.

Sentandreja Skansen

ŽIVOT U PARKOVIMA I ŠETNJE U PRIRODI

ZADIVLJUJUĆE ZELENILO BUDIMPEŠTE

IAKO JE UŽURBANA METROPOLA SA GOTOVO DVA MILIONA STANOVNIKA, BUDIMPEŠTA JE IZUZETNO BOGATA ZELENILOM, PARKOVIMA, BOTANIČKIM BAŠTAMA I NE-TAKNUTIM ŠUMAMA KOJE GRAD ČINE TAKO PRIVLAČNIM.

Várkert Bazár

Najpopularnija zelena površina u Budimpešti je **Gradski park** sa sportskim terenima i teretanama na otvorenom. Ovde uvek ima puno mesta za šetnju ili vožnju biciklom.

Kraljevski vrtovi na **Vákart Bazáru** takođe pružaju mogućnost za relaksaciju na otvorenom i prelep pogled na Dunav. **Ostrvo Margaret** je jedno od omiljenih mesta za bicikliste i džogere, ali ga je najbolje posetiti radi mirne šetnje **japanskim vrtom** i razgledanja srednjovekovnih ruševina.

Grad je pun zelenih površina, od travnjaka na centralnom **Trgu Sabor** smeštenom u senci grandiozne zgrade berze, do nedavno otkrivenih vrtova koji okružuju velelepni **Nacionalni muzej**.

ŽIVOT U PARKOVIMA

Budimski arboretum, nekadašnji vinograd, smešten na nižim padinama brda Gelert, otvoren je kao zvančni vrt 1876. godine. Ovde budući baštovani i vinari usavršavaju svoje veštine, dok posetioци uživaju u raskošnom zelenilu.

Elizabetin vidikovac

Japanski vrt blizu Varošligeta u Zuglu je nedavno ponovo otvoren za posetioca. Tu se nalaze čajdžinica, jezerce i patke mandarinke, kao i tradicionalni ornamenti.

Malо dalje, park Normafa sa svoјим obroncima predstavlja kapiju za Budimska brda. U pitanju je ogromno područje netaknute prirode koje je najvećim delom zaštićeno i delimično se nalazi u Nacionalnom parku Dunav-Ipoj, a koje je prepuno planinarskih staza, ergela i vidikovaca.

U gradu se nalazi botanička bašta Fiveskert koja broji oko 8.000 biljnih vrsta, od kojih neke datiraju još iz doba kada su dinosaurusi vladali zemljom.

MESTO NA KOM SE MESAJU ISTORIJA I KAFA
**VEK KULTURE
KAFEA**

Kafe Njujork

KAFEI BUDIMPEŠTE PRIČAJU PRIČU O RAZVOJU JEDNE OD DVE PRESTONICE DVOJNE MONARHIJE. U OVIM RASKOŠNIM KNJIŽEVNIM SKLONIŠTIMA RAZVIJALA SE MAĐARSKA KULTURA.

Istoriju, istorijske promene i važne događaje u većini gradova oslikavaju memorijalne table i statue. Ima ih puno i u Budimpešti, ali posetilac može da nauči više o prestonici tako što će jednostavno sedeti na kafu.

Dok je Pešta postajala urbani centar, običan svet se sastajao u **kafeima**. Ovde bi, na zajedničkom mađarskom jeziku, pisci i umetnici razgovarali satima. Kafe je postao forum na kom su mogle da se razmenjuju ideje, a najpoznatiji je **Pilvax**, u kom su 1848. godine Šandor Petefi i njegovi prijatelji planirali ustank protiv svojih habzburških gospodara. Grad je dobio pozorišta i izdavače dnevne štampe i knjiga, a svi ti glumci, novinari i pisci su se sastajali na kafi.

Najraskošniji među njima je bio **kafe Nju-jork** koji je otvoren 1894. godine. Ukršen fontanom, venecijanskim lusterima i oslikanom tavanicom, podigao je eleganciju kafea na novi nivo. Prema legendi, jedan pisac je rekao da će baciti ključeve kafea u Dunav kako se nikada ne bi zatvorio.

Nešto više od jednog veka kasnije, moderni **kafei novog talasa** u prosperitetnim četvrtima kao što je **Ujlipotvaroš**, nude specijalne kafe, uključujući varijante bez laktoze i ukusna peciva.

Sastanci uredništva značajnog magazina Njugat su se održavali u kafeu Central, otvorenom 1887. godine.

Kafe Central

MAĐARSKI MODELI ZA SVETSKE ZVEZDE

BUDIMPEŠTA, MODNA PRESTONICA CENTRALNE EVROPE

BUDIMPEŠTA JE GRAD MEĐUNARODNO PRIZNATIH MODNIH KREATORA, NAGRAĐIVANIH KOLEKCIJA I SVETSKI POZNATIH SUPERMODELIMA. SVAKOG APRILA I OKTOBRA SE U BUDIMPEŠTI ODRŽAVA NEDELJA MODE CENTRALNE EVROPE, NA KOJOJ VRHUNSKI REGIONALNI KREATORI PRIKAZUJU SVOJE NOVE KOLEKCIJE.

Privlačni bulevar i mesto kulturne baštine, **Bulevar Andraši** je pun luksuznih prodavnica. Budimpešta ima i **Ulicu mode**, smeštenu pored hotela sa pet zvezdica, u kojoj se nalaze prodavnice velikih svetskih brendova. Centar grada je takođe prepun ateljea, studija i prodavnica domaćih dizajnera.

Budimpeštanska nedelja mode se održava dva puta godišnje na prestižnim lokacijama kao što su **Varkert Bazar** ili **Palaco Doroča**. Rame uz rame s Njujorkom, Parizom, Londonom, Milanom i Berlinom, Budimpešta okuplja vodeće svetske kritičare i ljubitelje mode. Pored toga što Budimpešta nastoji da se svrsta uz Pet velikih, vodeći mađarski dizajneri, kao što je **Sandra Šandor**, takođe redovno izlažu svoje kolekcije u Njujorku i Londonu. Njene modele koje kreira za svoj brend **Nanushka** nose zvezde kao što su **Džidži Hadid** i **Gwen Stefani**, a njena se prodavnica „concept store“ nalazi na prestižnoj lokaciji u srcu grada.

Posetioци mogu da obiju i atelje perspektivnih mlađih dizajnera koji uvek rado primaju goste i pružaju uvid u kreativni proces, a koji su smešteni u kućnim radionicama.

Mađarska ima i uspešne modele kao što su, na primer, Barbara Pavlin, Enike Mihalik i Vanesa Aksente.

Čuvena francuska škola mode, **Mod'Art International**, postoji u Budimpešti od 2006. godine.

...I AKCIJA!

BUDIMPEŠTA NA FILMU

FOTOGENIČNA BUDIMPEŠTA IMA FILMSKU TRADICIJU KOJA TRAJE VIŠE OD JEDNOG VEGA. OVO JE MESTO NA KOM SU BRAĆA LIMIJER ODRŽALA PRVU FILMSKU PROJEKCIJU I GDE SE DANAS SNIMA PUNO POZNATIH HOLIVUDSKIH FILMOVA.

Na samom početku 20. veka, braća Limijer su održala prvu filmsku projekciju u hotelu **Grand Hotel Royal**, u kom je otvoren i prvi bioskop u gradu.

Domaća filmska industrija se brzo razvila, a producenti, režiseri i glumci su se sastajali u **kafeu Njujork**. Mnogi su svoj talent odneli u inostranstvo, a najpoznatiji su ser Aleksandar Korda i Majkl Kertiz.

Dramatične scene ratne drame „Kazablanka“ su imale tragične aspekte u stvarnom životu zato što su Mađari koji su radili na filmu, uključujući režisera Majkla Kertiza, izgubili svoje voljene u Evropi.

Režiser više uspešnih filmova, Majkl Kertiz, režirao je film „Kazablanka“ u kom su glumili njegovi sunarodnici Piter Lor i S. Z. Sakal. Korda je postao ključna figura britanske filmske industrije, a kasnije je proglašen vitezom. Danas se organizuju posete njegovom studiju u Etjeku, u blizini Budimpešte.

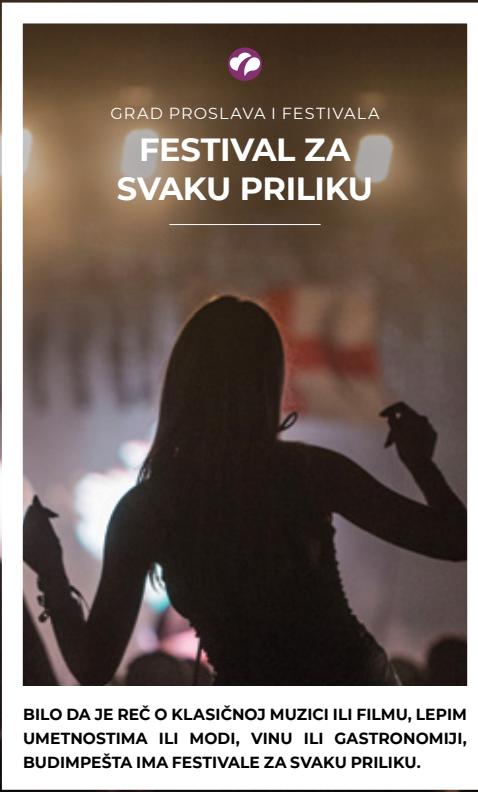
Elegantna panorama Budimpešte je korišćena kao scenografija za klasične istorijske drame i špijunske filmove i predstavljala je, između ostalog, Pariz, Moskvu i Buneos Ajres. Evita špijunska drama Ja, špijun i Crveni vrbac sa Vilom Smitom, Brusom Vilisom i Andelinom Džoli snimljeni su ove. Budimpešta je privlačna za snimanje velikih produkcija između ostalog i zbog stručnih ekipa i povoljnijih poreskih aranžmana.

Kafe Njujork

Nacionalni filmski institut Mađarske sa sedištem u Budimpešti pruža stručnu obuku perspektivnim filmskim radnicima i tehničarima.

GRAD PROSLAVA I FESTIVALA

FESTIVAL ZA SVAKU PRILIKU

BILO DA JE REČ O KLASIČNOJ MUZICI ILI FILMU, LEPIM UMETNOSTIMA ILI MODI, VINU ILI GASTRONOMIJI, BUDIMPEŠTA IMA FESTIVALE ZA SVAKU PRILIKU.

Festival Sziget

CAFÉ Budapest, skraćenica za Festival savremenih umetnosti, održava se u oktobru. Ovaj ekstravagantni kulturni događaj koji obuhvata i **Budimpeštansku umetničku pijacu** i **Budapest Ritmo**, festival svetske muzike, takođe pruža brojne sadržaje koji su povezani sa vizuelnim umetnostima, savremenim cirkusom, plesom i alternativnom muzikom.

Na kulinarским festivalima se nude sve vrste mađarskih specijaliteta, od mesa manjulice do zanatskih piva. Kada je u pitanju vrhunска hrana, četvorodnevni **Gurmansi festival** koji se održava u maju, kao i **Budimpeštanski festival vina** u septembru, predstavljaju najprestižnije sajmove.

Lokacije za Prolećni festival su raznolike – od elegantnih, kao što su Pešti Vigado ili Erkel Sinhaz, do živopisnih, kao što su Klub Akvarijum i A38.

Prvi put održan 1981. godine, **Budimpeštanski prolećni festival** je festival elitne kulture koji promoviše najkvalitetniju klasičnu muziku. Pored muzike, tu su zastupljeni i ples, pozorište i lepe umetnosti.

Festival Sziget, koji se održava svakog avgusta još od osnivanja 1993. godine, nudi koncerte na nekoliko bina i održava se na ostrvu (sziget) severno od Budimpešte. Rok, pop, svetska i elektronska muzika su u centru zbivanja, ali ćete ovde pronaći i film, pozorište, cirkus i aktivnosti za decu.

Budimpeštanski festival vina, u istorijskoj atmosferi Budimskog dvorca, uz muziku uživo i vrhunsku hrana, predstavlja najbolja crvena i bela vina za tu godinu.

OD PRVE OLIMPIJADE DO SVETSKOG PRVENSTVA U
VODENIM SPORTOVIMA

BUDIMPEŠTA KAO DOMAĆIN VELIKIH SPORTSKIH TAKMIČENJA

U BUDIMPEŠTI, EVROPSKOJ PRESTONICI SPORTA 2019. GODINE, IZGRAĐENI SU IMPRESIVNI NOVI STADIONI, DOK SU MNOGI STARI RENOVIRANI. ZBOG TOGA GRADIMA DOZVOLUZA ODRŽAVANJE PRESTIŽNIH MEĐUNARODNIH SPORTSKIH TAKMIČENJA I TURNIRA.

Alfred Hajoš nije bio samo olimpijski šampion u plivanju koji je na prvim Olimpijskim igrama 1896. godine osvojio prvu zlatnu medalju za Mađarsku, već i arhitekta koji je projektovao originalne bazene u kojima je održano prvenstvo FINA 2017. godine.

Budimpešta, domaćin **FINA svetskog prvenstva u vodenim sportovima** 2017. godine, ima dugu istoriju sporta i dizajna sportskih objekata.

Elegantni **Nacionalni kompleks za vodene sportove Alfred Hajoš** na ostrvu Margaret izgrađen je 1930. godine i nedavno je bio domaćin dva Evropska prvenstva u vodenim sportovima i FINA finala. Godine 2017. otvorena je elegantna i savremena **Arena Dunav** koja je izgrađena oko **kupališta Dagaj**, klasičnog kompleksa koji je otvoren 1948. godine.

Nekadašnji **Nepstadion**, otvoren 1953. godine, ponovo je izgrađen u periodu od 2018. do 2019. godine i nazvan je Puškaš Arena, po najvećoj fudbalskoj zvezdi Mađarske koja je igrala na originalnom stadionu.

Pre Prvog svetskog rata, Budimpešta je bila kandidat za domaćinju Olimpijskih igara 1920. godine, te je planirana izgradnja nacionalnog stadiona. To je danas čuveni Nepstadion.

GLAVNE DESTINACIJE U OKOLINI PRESTONICE
**FASCINANTNI DNEVNI IZLETI
U OKOLINI BUDIMPEŠTE**

Sentandreja

AKO KRENETE MALO SEVERNije UZ DUNAVSKI MEANDAR NAKON OTPRILIKE SAT VREMENA PUTO, OTKRIĆETE SREDNJOVEKOVNE ZAMKOVE, VELIČANSTVENU BAZILIKU I ŽIVOPISNE GALERIJE. ISTOČNO I ZAPADNO OD GRADA OTKRIĆETE GEDELE, KRALJEVSKO ODMARALIŠTE I ETJEK, VINSKU IDILU.

Estergom

Gedele

Gedele krase botaničke bašte u kojima se, među 500 biljnih vrsta zasadenih oko lepog jezerceta, nalaze i zaštićene vrste.

Putovanje Dunavskim meandrom, na koje je najbolje krenuti brodom ili čak hidrogliserom, pruža spektakularan pogled dok reka krivuda ka jugu kroz monumentalno zelenilo.

Budimpešte je HEV električnim prigradskim m ili brodom, lako dostupna **Sentandreja**, popularno mesto za dnevne izlete u okolini a. Sentandreju krase krivudave popločane sa srpskim crkvama u kojima se nalaze ne ikone. Ovo je i grad umetnika u čijim se galerijama i muzejima čuvaju fascinante kolekcije i često održavaju izložbe.

Višegrad je svoj vrhunac doživeo u srednjem veku. Ovde je Kralj Matija Korvin imao svoju **renesansnu letnju palatu**, a njeni inspirativni ostaci i danas ukrašavaju panoramski pejzaž. Iznad palate se nalaze **gornja i donja citadela** koje takođe datiraju iz ranog srednjeg veka.

Najveća verska građevina u Mađarskoj je **Bazilika** u **Estergomu**, koja dominira horizontom iznad Dunava.

Druga linija prigradskog voza HEV ide istočno do **Gedelea**. Ovde je veličanstvena **Palata Gedele** bila letnja rezidencija cara Franca Jozefa i njegove supruge Elizabete. Carica je u ovim krajevima bila poznata kao Sisi i govorila je mađarski jezik.

Rustični **Etjek** je poznat po svojoj vinarskoj tradiciji. Najbolje je uživati u vinima na **piknicima** koji se ovde održavaju svake sezone.

SKRIVENA ODMARALIŠTA U BLIZINI BUDIMPEŠTE

NEŠTO DRUGAČIJE

BUDIMPEŠTA JE OKRUŽENA PRIRODnim ATRAKCIJAMA KOJE SU IDEALNE ZA PLANINARENJE, VOŽNJU BICIKLOM I REKREACIJU NA OTVORENOM. VEĆINA OVIH ATRAKCIJA JE SAVRŠENA ZA DNEVNE IZLETE, A DOSTUPNE SU I OPCIJE SMEŠTAJA.

Dunavski meandar

Kišorosi je ljupko odmaralište na vodi koje se nalazi u severnom delu ne-taknutog ostrva Sentandreja. Tu su u ponudi jahanje konja, igranje golfa i plaža, koja je omiljeno mesto kampe-ra, kanuista i porodica.

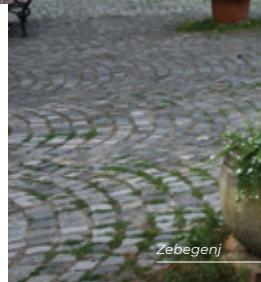
Smešten ispod **brda Berženj**, **Ze-begeñ** je savršena lokacija za planinarenje i pruža spektakularan pogled na Dunavski meandar baš na tačku na kojoj Dunav zavija pre nego što nastavi dalje ka jugu, pored Vaca.

Kirajret je najpoznatiji po žezezničkoj pruzi uskog koloseka koja kreće od Kišmaraša. Biciklisti ovde mogu da predahnu i istražuju fantastičnu prirodu. U Kirajret dolaze mnogi stanovni-ci prestonice na pecanje i porodične piknike.

Zebegenj se nalazi na glavnoj žezezničkoj trasi između Budim-pešte i Bratislave i u njemu se nalazi drugi po veličini žezeznički most u Mađarskoj.

Zebegenj

Oni koji žele da posete Dobogoke
mogu da provere vremenske prilike
putem veb-kamere.

Nad-Hideg-heđ, treći najviši vrh **brda Berženj**, jedna je od najpopularnijih destinacija za organizovane planinarske ture. Ovde je izgrađen prvi ski-lift u Mađarskoj i od tada padine privlače brojne planinare i skijaše.

Prvo mesto u Mađarskoj u kom je otvoreno šumsko odmaralište, **Dobogoke „Kamen koji kuca”**, privlači planinare od kraja 19. veka. Poznato kao „čakra srca“ planete Zemlje, ovo mesto je savršeno za podmlađivanje. Sa brojnih planinskih staza pruža se prelep pogled na Dunavski meandar, brda Berženja i vrhove Pilisaje, a jedno od znamenitosti je i visoki **Predikalosek** koji ima sopstvenu osmatračnicu.

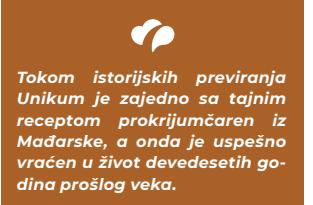
DUNAVSKI MEANDAR

PRELEPI SUVENIRI I SAVRŠENI POKLONI
**AUTENTIČNI MAĐARSKI
SUVENIRI**

POSETA BUDIMPEŠTI NIJE KOMPLETNA UKOLIKO NE SPAKUJETE NEKOLIKO SPECIJALNIH POKLONA KOJE ĆETE PONETI KUĆI. NEKI TRADICIONALNI PROIZVODI SU OZNAČENI KAO HUNGARIKUM: POTPUNO AUTENTIČNI SUVENIRI VISOKOG KVALITETA KOJI SU SPECIFIČNI ZA OVU ZEMLJU.

Tokom istorijskih previranja Unikum je zajedno sa tajnim receptom prokrijumčaren iz Mađarske, a onda je uspešno vraćen u život devedesetih godina prošlog veka.

Kao uspomenu sa putovanja, mnogi posetoci vole da ponesu nešto što se može popiti ili pojesti.

Pirodno slatko vino Tokaji Aszu i Bikaver (u prevodu „Bivolja krv“) crveno vino svojim jedinstvenim i neponovljivim mirisima takode donose klasičan ukus Mađarske.

Potražite i jedinstvene okrugle boce **Unikuma** čija je istorija mutna kao i sam tamni digestiv. Doktor Cvak je 1790. godine prepisao ovaj biljni liker caru i od tada do danas ovo piće proizvodi ista porodica.

Pikantna mađarska **kobasica** i **paprika** u komadima ili u prahu mogu se kupiti na svakoj pijaci i jednostavno se prenose preko granice.

Ako tražite nešto što će trajati duže od večere, dekorativni **mađarski vez** ukrašava sve tradicionalne tekstile kao što su odeća, jastučnice i stolnjaci, kao i elegantni **porcelan**.

Palinka je postala ponovo popularna i prodaje se u elegantnim tankim bocama i sa različitim ukusima.

PREVOZ U BUDIMPEŠTI

SAVETI O PREVOZU U BUDIMPEŠTI

POSETOCI KOJI DOLAZE U BUDIMPEŠTU MOGU DA OČEKUJU BRZ I JEDNOSTAVAN PREVOZ SA AERODROMA I EFKASNU MREŽU JAVNOG PREVOZA KADA STIGNU U GRAD. BUDIMPEŠTA IMA PUNO TAKSIJA, A CENTAR GRADA JE SAVRŠEN ZA ŠETNJU.

Ima više načina da stignete od **aerodroma** do grada. Ispred dolaznih terminala se nalazi kiosk licencirane **taksi službe** na kom možete da naručite taksi prevoz po ceni koja se procenjuje na osnovu vašeg odredišta.

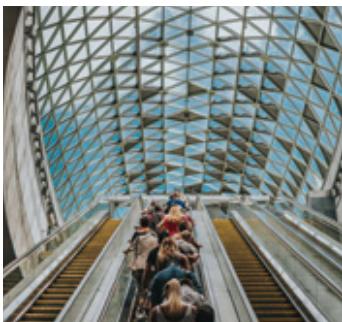
U blizini taksi stanice se nalaze dva autobuska stajališta. Jedno je za **liniju 200E** do najbliže stanice metroa na plavoj liniji M3 koja vozi do Trga Deaka Feranca, a drugo za **liniju 100E**, koja vozi direktno do centra. Za ove autobuse su potrebne različite karte koje se prodaju na automatima pored stajališta sa uputstvima na engleskom jeziku i mogućnošću plaćanja platnom karticom.

Budimpešta ima **odličnu i razgranatu mrežu javnog prevoza** koja obuhvata mrežu metroa, tramvajske, autobuske i trolejbusne linije, čak i brodove. **Karte i ulaznice** se mogu kupiti na automatima na stanicama i stajalištima i u servisnim centrima na saobraćajnim čvorишima.

Kartica **Budapest Card** omogućava neograničeno korišćenje javnog prevoza u periodima od 24 do 120 sati, kao i besplatne ili jeftinije ulaznice za razne atrakcije, banje i jeftinije cene u prodavnicama i restoranima. Kartica Budapest Card vam omogućava da doživite istorijska kupališta, uživate u mađarskoj kuhinji i prednostima više od 100 usluga i atrakcija – besplatno ili sa popustom.

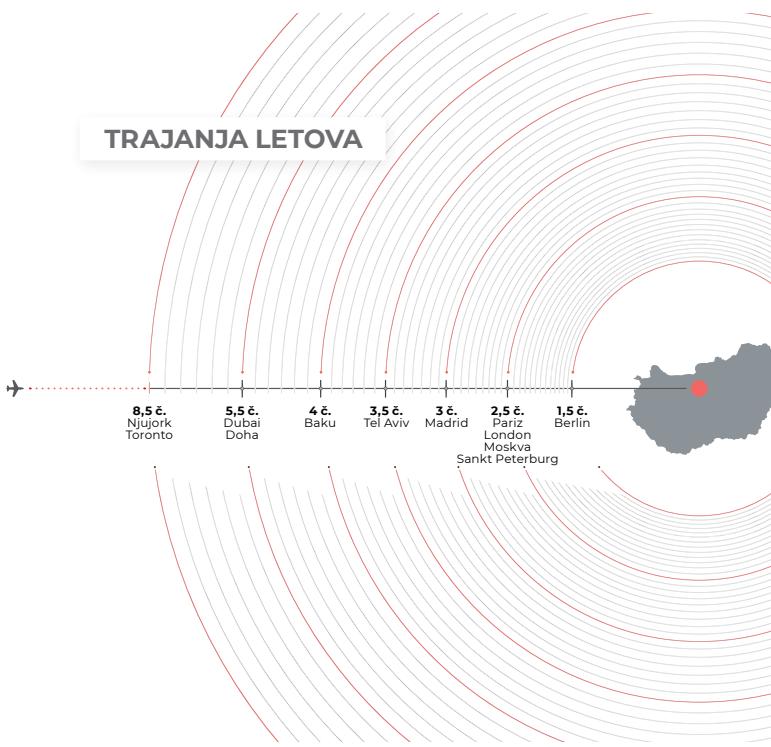

Još jedna opcija prevoza sa aerodromom je direktni minibuz koji prevozi putnike između određenih odredišta.

Smeštena u srcu Europe, Mađarska je lako dostupna iz različitih pravaca. Budimpeštanski aerodrom se nalazi 20 kilometara jugoistočno od prestonice, a čestom linijom autobusa 100E je direktno povezan sa centrom grada. Redovne međunarodne železničke i autobuske linije pružaju ekološku alternativu putovanju avionom i omogućavaju uživanje u prelepim pejzažima tokom putovanja. Svaka veća železnička i autobuska krajnja stanica u Budimpešti ima svoju stanicu metroa.

Na istoku Mađarske, u Debrecinu, drugom najvećem gradu u zemlji, dostupni su direktni letovi iz velikih gradova kao što su Barselona, London, Milano, Tel Aviv, Moskva i Pariz.

IMPRESUM

Izdaje

Mađarska turistička agencija

Dr Zoltan Guler – Generalni direktor Mađarske turističke agencije

Ul. Kacsa 15–23, 1027 Budimpešta, Mađarska

+361 488 87 00

info@mtu.gov.hu

Dizajn, produkcija i redakcija

Mađarska turistička agencija

Štampa

Bonex Press Ltd.

HUNGARIAN
TOURISM AGENCY

✉ visithungary.com
⌚ instagram.com/wow_hungary
⌚ facebook.com/wellspringofwonders